

Aan: Ministerie van Financiën, Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken

Van: mr. A.C.M. de Vries

Onderwerp: Internetconsultatie Aanpak constructie ongelijke breukdelengemeenschap

Datum: 13 mei 2025

1 Inleiding

- 1.1 Sinds enige jaren ligt er een focus op aan het aanpakken van ‘opmerkelijke belastingconstructies’. In de bijlage 9 van de Voorjaarsnota 2025 zijn aan de lijst vijf ‘nieuwe’ constructies toegevoegd. Een daarvan betreft het in het zicht van het overlijden van een van de echtgenoten de gerechtigdheid tot het vermogen van de huwelijksgemeenschap wijzigen. Het voorstel dat deze ‘constructie’ moet tegengaan is ter consultatie voorgelegd.
- 1.2 Het wetsvoorstel beoogt misbruiksituaties die niet met fraus legis kunnen worden bestreden tegen te gaan. De reikwijdte van de voorgestelde wettekst is echter veel ruimer. Hierdoor is het wetsvoorstel ook op situaties van toepassing waarbij geen sprake is van misbruik. Op grond van het voorstel worden gehuwden nu altijd getroffen door deze anti-misbruikwetgeving als zij afwijken van een gelijke gerechtigdheid tot de huwelijksgemeenschap, ook als zij andere dan fiscale motieven hebben.
- 1.3 Hoewel wij begrijpen dat de wetgever ongewenste constructies wenst tegen te gaan, zien wij aan het ter consultatie voorgelegde wetsvoorstel diverse praktische en fiscale complicaties. In het kader van goede wetgeving en rechtszekerheid, is het naar onze mening ongewenst als anti-misbruikwetgeving zich uitstrekt tot niet-misbruiksituaties. Er wordt een constructie die op een beperkte groep belastingplichtigen van toepassing is aangepakt met wetgeving die op alle belastingplichtigen van toepassing is.¹ Dit is de aanleiding een reactie in te dienen op deze consultatie. Met enkele aanpassingen kan de geconstateerde constructie met meer precisie worden aangepakt.
- 1.4 Waar in dit document wordt gesproken over echtgenoten, huwelijksvoorwaarden en huwelijksgemeenschap moeten ook geregistreerd partners, partnerschapsvoorwaarden en partnergemeenschap worden verstaan. Evenals dat onder gemeenschap ook een verrekenbeding valt.

¹ In bredere zin merken wij op dat door de vermogensgroei van de afgelopen decennia steeds meer Nederlanders worden geconfronteerd met heffing van erfbelasting en de ficties in de Successiewet 1956. Het invoeren van een nieuwe fictie maakt de Successiewet 1956 nog complexer.

2 Commentaar

2.1 Beschrijving constructie en voorgestelde maatregel sluiten niet op elkaar aan

- 2.1.1 De beschrijving van de constructie luidt: *‘Estate planning: in het zicht van het overlijden van een van de echtgenoten de gerechtigdheid tot het vermogen van de huwelijksgemeenschap wijzigen’*. Deze beschrijving sluit aan met de situatie die aan de Hoge Raad is voorgelegd en leidde tot het arrest van 16 februari 2024 (ECLI:NL:HR:2024:239). In die casus wijzigden echtgenoten enkele maanden voor het overlijden van een van hen van een algehele gemeenschap van goederen waartoe zij ieder voor de helft waren gerechtigd, naar een gemeenschap waartoe de (uiteindelijk) eerststervende echtgenoot was gerechtigd tot 10% en de (naar het bleek) langstlevende echtgenoot 90%. De Hoge Raad overwoog onder andere dat geen sprake was van *fraus legis*. In casu was niet voldoende vast komen te staan dat het *‘zo goed als zeker’* was dat de (uiteindelijk) eerststervende echtgenoot ook als eerste zou sterven.
- 2.1.2 Elementair in dit arrest was het wijzigen van de gerechtigdheid tot de huwelijksgemeenschap in het zicht van overlijden. Waarbij in de concrete casus de Hoge Raad de zekerheid van overlijden (ofwel de ontbinding van de huwelijksgemeenschap) te klein vond om van een definitieve vermogensverschuiving te spreken. In de voorgestelde wetswijziging komt het element van het wijzigen van de gerechtigdheid tot de huwelijksgemeenschap in het zicht van ontbinding van de huwelijksgemeenschap niet terug. Op grond van het wetsvoorstel wordt iedere afwijking van een gelijke gerechtigdheid tot de huwelijksgemeenschap bij fictie getroffen door schenk- of erfbelasting. Het moment waarop de echtgenoten hebben afgeweken van de gelijke gerechtigdheid is niet relevant. Daarmee gaat de voorgestelde wijziging verder dan de constructie die beoogd is te bestrijden.
- 2.1.3 Het gesignaleerde probleem is op te lossen door een termijn op te nemen waarmee het wijzigen van de gerechtigdheid tot de huwelijksgemeenschap in het zicht van overlijden (of breder in het zicht van ontbinding) kan worden bestreden. Voor de termijn kan aansluiting worden gezocht bij bestaande termijnen in de Successiewet 1956. Er zou een termijn kunnen gelden van zes maanden voor erfbelasting en twee jaar voor schenkbelasting zoals die ook geldt voor het kwalificeren als partners voor samenwoners met een notarieel samenlevingscontract.² Als een langere termijn wenselijk is gelet op planningsmogelijkheden, kan worden aangesloten bij de termijn van vijf jaar bij scheiden respectievelijk één jaar bij overlijden van de bezitstermijn van de bedrijfsopvolgingsregeling.³ En als laatste alternatief kan worden gedacht aan een termijn van 180 dagen analoog aan art. 12 SW.

² Art. 1a lid 2 SW.

³ Art. 35d SW. Zie in gelijke zin *Kamerstukken II*, 2017-2018, 34 786, nr. 3, p. 16.

- 2.1.4 In de toelichting wordt opgemerkt dat een termijn de maatregel minder effectief maakt, omdat het nog steeds mogelijk zou zijn om constructies op te zetten zolang de periode tussen het wijzigen van de huwelijksvoorwaarden en de ontbinding van de gemeenschap lang genoeg is. Tot op zekere hoogte is dit juist, anderzijds geldt dat hoe langer de periode hoe minder zeker de beoogde uitkomst is, zeker als wordt gemikt op een eerder overlijden van een van de echtgenoten.

2.2 Andersom dan ‘verwacht’ overlijden

- 2.2.1 De beschreven constructie kan tot een besparing van erfbelasting leiden indien de echtgenoot die als eerste komt te overlijden voor een kleiner deel is gerechtigd tot de huwelijksgemeenschap. Indien ‘onverwacht’ de andere echtgenoot eerder overlijdt is bij het eerste overlijden juist meer erfbelasting verschuldigd dan als de gerechtigdheid 50/50 was gebleven. Zeker bij echtgenoten die op jongere leeftijd om hun moverende redenen afwijken van een gelijke gerechtigdheid (zie ook onder 2.4), is op voorhand niet in te schatten wie van hen als eerste overlijdt. Daarmee is op voorhand geen constructie te ontwaren. Het leven hangt daarvoor van te veel onzekerheden af. De Hoge Raad heeft dat in zijn arrest van 16 februari 2024 ook onderkend en kwam zo niet tot *fraus legis*.

2.3 Beperkte groep

- 2.3.1 Een van de uitgangspunten is de fiscale wetgeving te vereenvoudigen en robuust te maken. Hierbij past het niet dat wetgeving wordt geïmplementeerd die op een beperkte groep belastingplichtigen van toepassing is.
- 2.3.2 In de genoemde voorbeelden wordt telkens gesproken van gehuwden zonder kinderen. Dit is mogelijk het gevolg van het feit dat in de casus bij de Hoge Raad ook sprake was van een kinderloos echtpaar. Tegelijkertijd wordt daarmee niet het volledige beeld gegeven. In de situatie dat sprake is van een echtpaar met een kind, leidt het wijzigen van de gerechtigdheid tot de huwelijksgemeenschap niet per se tot een besparing van erfbelasting. Indien op een nalatenschap de wettelijke verdeling (of vergelijkbaar) van toepassing is en de langstlevende ouder een rente is verschuldigd over de overbedelingsschuld, kan het wijzigen van de gerechtigdheid tot de huwelijksgemeenschap wat betreft erfbelasting bezien over twee overlijden ook onder huidig recht nadeliger uitpakken.⁴ In de praktijk wordt het wijzigen van de breukdelengemeenschap bij echtparen met kinderen om die reden vrijwel nooit om fiscale redenen toegepast. Daarmee is deze constructie alleen potentieel fiscaal voordelig voor een beperkte groep echtparen, te weten die zonder kinderen.

⁴ Zie ook *Kamerstukken II*, 2017-2018, 34 786, nr. 18.

- 2.3.3 In de toelichting wordt opgemerkt dat de Belastingdienst signaleert dat van deze constructie in toenemende mate gebruik wordt gemaakt ingegeven om schenk- en erfbelasting te besparen. Gelet op het in 2.3.2 gesignaleerde stellen wij ons de vraag of die signalering correct is. In de gegeven toelichting ontbreekt iedere kwantificering van het misbruik. Onbekend is hoeveel echtparen de gerechtigdheid in het zicht van overlijden wijzigen en hoeveel belasting met de constructie wordt ontgaan. In de Voorjaarsnota 2025 staat slechts vermeld: *‘Deze aanpassing volgt op een uitspraak van de Hoge Raad en leidt tot een opbrengst.’* Wij zouden verwachten dat de wetgever de kosten van complexere wetgeving voor burgers en voor de overheid in de vorm van toezicht daarop in concreto afweegt tegen de meeropbrengst ervan.
- 2.3.4 Naar onze opvatting is het aantal situaties waarin de gerechtigdheid tot de gemeenschap wordt gewijzigd uitsluitend om schenk- of erfbelasting te besparen beperkt en zal ook de opbrengst beperkt zijn. Dit rechtvaardigt naar ons idee niet een dergelijk rigoureuze wetswijziging.
- 2.3.5 Het gesignaleerde probleem is op te lossen door aan de fictie een voorwaarde toe te voegen dat die uitsluitend van toepassing is als geen van de echtgenoten afstammelingen heeft.⁵

2.4 Andere dan fiscale redenen om af te wijken van gelijke gerechtigdheid

- 2.4.1 Echtgenoten kunnen goede redenen hebben tot afwijken van een gelijke gerechtigdheid om niet fiscale redenen. Het hiermee geen rekening houden leidt tot een overkill van de maatregel.⁶ Wij benoemen enkele niet fiscale redenen zonder daarin volledigheid te beogen.
- 2.4.2 Beperken van de legitieme portie. Ieder kind heeft recht op zijn legitieme portie in weerwil van de wens van een ouder.⁷ De legitieme portie wordt berekend over de legitimaire massa.⁸ De basis voor de legitimaire massa is de waarde van de goederen van de nalatenschap. De enige wijzig waarop een ouder de legitieme portie kan beperken is door de eigen nalatenschap te verkleinen.⁹ Een methode, maar niet de enige, is het verkleinen van het aandeel in een gemeenschap van goederen. Daarmee blijft het gemeenschappelijk vermogen voor de echtgenoten beschikbaar om in hun levensonderhoud te voorzien, maar wordt voorkomen dat een (groter) deel van het vermogen via de legitieme portie bij een kind terecht komt.¹⁰

⁵ Bij het ontbreken van afstammelingen is de wettelijke verdeling niet van toepassing, art. 4:13 lid 1 BW.

⁶ Dit was in het voorstel dat onderdeel was van de Overige fiscale maatregelen 2018 reden om niet te kiezen voor een termijn. Daarmee zouden ook reële gevallen worden getroffen. Zie *Kamerstukken II*, 2017-2018, 34 786, nr. 3, p. 16.

⁷ Art. 4:63 e.v. BW.

⁸ Art. 4:65 BW.

⁹ Weliswaar kan de opeisbaarheid van de legitieme portie worden uitgesteld tot het overlijden van de langstlevende (art. 4:82 BW), maar dit heeft geen invloed om de omvang.

¹⁰ Uit het onderzoeksrapport ‘Draagvlak voor de legitieme portie’ van de Rijksuniversiteit Groningen in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (1 oktober 2024) volgt dat men nog immer waarde hecht aan de legitieme portie en er dus geen aanleiding is de wetgeving daarover te wijzigen. Dit kan reden zijn voor toekomstig erflaters om binnen de wettelijk gegeven testeevrijheid te zoeken naar mogelijkheden om de legitieme portie te verkleinen.

- 2.4.3 Delen in waardeontwikkeling voorhuwelijkse woning. De situatie kan zich voordoen dat een van de echtgenoten voor het huwelijk al een woning heeft. Deze echtgenoot kan de wens hebben de waarde van de woning op het moment van het aangaan van het huwelijk voor zich te houden, maar de waardeontwikkeling gedurende het huwelijk te delen. De echtgenoten stellen huwelijksvoorwaarden op waarbij de woning tot de huwelijksgemeenschap gaat behoren, en ze spreken af bij ontbinding van de huwelijksgemeenschap de waardeontwikkeling van de woning vanaf het aangaan van het huwelijk door de echtgenoten 50/50 wordt gedeeld. Stel bij het aangaan van het huwelijk is de woning waard 100 en bij de ontbinding is de woning waard 160. De echtgenoot die de woning heeft aangebracht heeft recht op $100 + 30 = 130$. Dat is meer dan de helft van de waarde van de woning (zijnde 80). Als wij het wetsvoorstel goed begrijpen wordt deze echtgenoot geconfronteerd met een belastingheffing van 50 (over zijn zelf aangebracht vermogen!).
- 2.4.4 Geen wens tot complexe administratie. In de toelichting wordt een alternatief gegeven voor als er andere dan fiscale redenen zijn om af te wijken van een gelijke gerechtigdheid. Het alternatief bestaat eruit dat dat in de huwelijksvoorwaarden vermogen buiten de huwelijksgemeenschap moet worden gehouden (ofwel privé). Het gevolg hiervan is dat er ten minste twee vermogens ontstaan: (i) gemeenschappelijk vermogen en (ii) privévermogen van een van de echtgenoten.¹¹ Het gevolg van deze gescheiden vermogens is dat er onderling vergoedingsrechten kunnen ontstaan.¹² Het inzichtelijk houden van deze vergoedingsrechten vereist een goede administratie. Wij achten het als algemeen bekend dat dit door de meeste echtgenoten niet wordt gedaan. Hetgeen voor complexe discussies kan leiden bij de ontbinding van een huwelijksgemeenschap. Een mogelijkheid om deze administratieve last en daarmee discussies (zo veel mogelijk) te beperken, is het aangaan van een algehele gemeenschap van goederen. Indien echtgenoten de administratieve last beperkt willen houden en bij aanvang een verschillend vermogen hebben en daarmee ook rekening willen houden, zullen zij een algehele gemeenschap van goederen overeenkomen met een afwijkende gerechtigdheid. Dit is juist de mogelijkheid die door art. 1:100 BW wordt geboden. Wij vragen ons af of het geboden alternatief wel werkbaar en wenselijk is
- 2.4.5 Ingroeien. Doorgaans hebben echtgenoten de wens vermogen met elkaar te delen, maar om vanaf het begin af aan alles 50/50 te delen kan een van hen te ver gaan. Pas als de relatie bestendig blijkt te zijn wordt een 50/50 gerechtigdheid als passend gezien. Deze echtgenoten kunnen dan kiezen voor huwelijksvoorwaarden waarbij de gerechtigdheid over een bepaald aantal jaren groeit naar 50%. Indien de huwelijksgemeenschap ontbonden wordt voordat de 50/50 verhouding is bereikt, treedt de voorgestelde fictie in werking. Vanuit fiscaal perspectief waren die echtgenoten beter af door direct te kiezen voor 50/50, terwijl zij dat juist niet wensen.

¹¹ Ook de andere echtgenoot kan privévermogen hebben op grond van de huwelijksvoorwaarden. Net als dat vermogen privé is doordat het voor het huwelijk is verkregen krachtens schenking of erfrecht, of dat sprake is van een uitsluitingsclausule (art. 1:94 lid 2 BW).

¹² Ook wel aangeduid als reprise en récompense.

- 2.4.6 De indiener van het amendement waarmee die wetswijziging uit de Overige fiscale maatregelen 2018 werd gehaald, achtte het onjuist en maatschappelijk onwenselijk dat een huwelijk zonder dat sprake is van misbruik toch als belastingconstructie kon worden geduid.¹³ In de huidige toelichting wordt opgemerkt dat aan dit verzoek gehoor wordt gegeven. Naar ons idee is dat niet het geval, omdat andere dan fiscale motieven geheel niet in ogenschouw worden genomen. De argumenten genoemd in het amendement gelden wat ons betreft nog steeds. Een tegenbewijsregeling zou hier een uitkomst kunnen bieden, hoewel dit de regeling complexer maakt. Wellicht wel net zo complex als het bijhouden van een administratie zoals hiervoor benoemd.

2.5 De helft delen mag, maar minder niet

- 2.5.1 Het wetsvoorstel neemt als uitgangspunt dat de gerechtigdheid tot de huwelijksgemeenschap gelijk is. Iedere afwijking wordt geraakt door schenk- of erfbelasting. In de toelichting wordt opgemerkt dat *'Het is niet logisch dat goederen en schulden die tot de huwelijksgoederengemeenschap gaan behoren uiteindelijk in een ongelijke verhouding tussen echtgenoten worden verdeeld.'* Wij juichen het toe dat wetgeving logisch is, dat vergroot de begrijpelijkheid hiervan. Echter gaat het in dit wetsvoorstel mis op de logica. Daarnaast vinden wij het niet gepast dat de wetgever zich mengt in de contractsvrijheid die echtgenoten hebben om hun financiële afspraken te maken en vast te leggen in huwelijksvoorwaarden. Welke vrijheid echtgenoten door de civiele wetgever is gegeven via art. 1:100 BW en nu door de fiscale wetgever wordt beperkt.
- 2.5.2 De gewenste gerechtigdheid tot de gemeenschap is 50/50. Als toekomstig echtgenoten geen complexe administratie wensen (dus een algehele gemeenschap van goederen), maar daarbij rekening willen houden met de verhouding is van hun vermogen ten tijde van het aangaan van het huwelijk, zullen zij willen afwijken van de gelijke gerechtigdheid. Stel dat de verhouding in vermogen voorafgaand aan het huwelijk 70/30 is, dan wordt de 'rijkere' echtgenoot gestraft met schenk- of erfbelasting omdat deze voor 70% gerechtigd is tot de huwelijksgemeenschap. Bij ontbinding van de huwelijksgemeenschap betaalt de 'rijkere' echtgenoot over 20% schenk- of erfbelasting, terwijl die deze zelf heeft ingebracht.
- 2.5.3 Een cijfervoorbeeld om de onlogica te duiden. Voor het huwelijk van A en B hebben zij ieder het volgende vermogen A heeft EUR 2.000.000 en B heeft EUR 500.000. Ter voorkoming van een complexe administratie kiezen zij voor een algehele gemeenschap van goederen waar toe A gerechtigd is tot 80% en B tot 20%. De waarde van de totale huwelijksgemeenschap bedraagt na het aangaan van het huwelijk EUR 2.500.000. Stel het vermogen blijft gelijk gedurende het huwelijk en het huwelijk wordt op een zeker moment ontbonden. A verkrijgt dan EUR 2.000.000 (80% van EUR 2.500.000) en B verkrijgt EUR 500.000 (20% van EUR 2.500.000). Kortom zowel A als B hebben wat zij voor het huwelijk ook hadden. Echter is A wel over EUR 750.000 (30% van EUR 2.500.000) schenk- of erfbelasting verschuldigd.

¹³ Kamerstukken II, 2017-2018, 34 786, nr. 18.

Zouden A en B ieder voor de helft gerechtigd zijn tot de huwelijksgemeenschap. Dat is de verdeling bij ontbinding van de huwelijksgemeenschap als volgt. A verkrijgt EUR 1.250.000 (50% van EUR 2.500.000) en B verkrijgt eveneens EUR 1.250.000 (50% van EUR 2.500.000). B verkrijgt nu meer dan die had voor het huwelijk, maar is geen schenk- of erfbelasting verschuldigd.

- 2.5.4 Het gesignaleerde probleem is op te lossen door aandacht te hebben voor de vermogenspositie van de echtgenoten bij aanvang van het huwelijk. Indien echtgenoten wensen af te wijken van een gelijke gerechtigdheid tot de huwelijksgemeenschap, kan als voorwaarden worden gesteld dat zij een volledig vermogensoverzicht van hun beider vermogen opstellen waaruit het verschil in gerechtigdheid blijkt. Zolang daarbij wordt aangesloten is geen sprake van een belastbaar feit voor de schenk- of erfbelasting. Wijken de echtgenoten af van hun vermogensverhouding, dan is wel sprake van een belastbaar feit.¹⁴ De omvang van het belastbare feit bestaat uit het procentuele verschil dat wordt vastgesteld ten tijde van het aangaan van het opstellen of wijzigen van de huwelijksvoorwaarden, maar pas wordt gekwantificeerd en belast bij ontbinding van de gemeenschap.

2.6 Bij grote vermogens wordt doelstelling niet bereikt

- 2.6.1 Eerder is opgemerkt dat het wetsvoorstel betrekking heeft op een beperkte groep en dat wij vraagtekens zetten bij de daadwerkelijke belastingopbrengst van dit wetsvoorstel. Voor zover een significante belastingbesparing kan worden behaald, zal dit voornamelijk bij vermogende particulieren zijn. Wij betwijfelen of het bestrijden van de constructie met de voorgestelde maatregel wordt bereikt. Binnen dit wetsvoorstel blijft voldoende ruimte voor plannen. Echtgenoten zullen zich houden aan de gewenste gelijke verdeling van de huwelijksgemeenschap, maar zullen preciezer worden in het bepalen van tot de beperkte gemeenschap behoort. Op die manier kan het door hen gewenste doel nog steeds worden bereikt. Aan de hand van een cijfervoorbeeld illustreren wij dat voor vermogende particulieren binnen het huidige voorstel ruimte blijft om te plannen.

- 2.6.2 A heeft voor het huwelijk een vermogen van EUR 9.000.000. B heeft voor het huwelijk EUR 1.000.000. A heeft de wens om een derde deel van zijn vermogen met B te delen (ofwel EUR 3.000.000). A heeft twee opties:

Optie 1: A en B gaan een algehele huwelijksgemeenschap aan waartoe A gerechtigd is voor 60% en B voor 40%. Bij ontbinding van de gemeenschap wordt bij A een belastbaar feit geconstateerd.

Optie 2: A en B gaan een beperkte huwelijksgemeenschap aan waartoe A en B ieder gerechtigd zijn voor 50%. In de huwelijksvoorwaarden wordt bepaald dat de beperkte gemeenschap bestaat uit vermogen van A ter waarde van EUR 5.000.000 en het gehele vermogen van B. Bij ontbinding van de gemeenschap wordt nu geen belastbaar feit geconstateerd.

¹⁴ Dit sluit aan bij het voorstel zoals was opgenomen in Overige fiscale maatregelen 2017, Kamerstukken II, 2017-2018, nr. 2, artikel XI.

Uit deze opties wordt duidelijk dat het wetsvoorstel op een hele ruwe wijze de contractsvrijheid van huwelijkspartners beïnvloedt, maar haar doelstelling niet bereikt.

2.7 Buitenland situaties

- 2.7.1 In de toelichting wordt het Nederlands huwelijksvermogensrecht als uitgangspunt genomen. In de huidige wereld is grensoverschrijdend verhuizen geen bijzonderheid. Hiermee wordt ook buitenlands huwelijksvermogensrecht geïmporteerd, ofwel in Nederland zullen ook huwelijksgemeenschappen worden ontbonden die zijn opgesteld naar buitenlands recht. Het huwelijksvermogensrecht van andere landen kan heel anders in elkaar zitten en daar kunnen allerlei niet-fiscale redenen bestaan om een beperkte gemeenschap aan te gaan of een breukdelengemeenschap te hebben die afwijkt van 50/50. Het is onduidelijk welk effect het voorstel heeft op echtparen op wie niet het Nederlandse huwelijksvermogensrecht van toepassing is.
- 2.7.2 Omgekeerd zullen ook emigrerende Nederlanders nog tien jaar onder deze fictie vallen gelet op de woonplaatsfictie.¹⁵ Dat belemmert hen hun huwelijksvoorwaarden aan te passen aan het lokale civiele recht van het land van bestemming onder dreiging van het in aanmerking moeten nemen van een belastbare schenking.

2.8 Overgangsrecht is te beperkt

- 2.8.1 In het wetsvoorstel is overgangsrecht opgenomen. Het doel hiervan is bestaande situatie waarin om andere dan fiscale redenen is afgeweken van de gelijke verdeling te respecteren. Het overgangsrecht is zo vormgegeven dat het alleen van toepassing blijft als de echtgenoten na 18 april 2025 hun huwelijksvoorwaarden niet wijzigen. Als de echtgenoten ook maar iets wijzigen aan hun huwelijksvoorwaarden waarin een ongelijke gerechtigheid is opgenomen, vervalt het overgangsrecht. Dit overgangsrecht is wat ons betreft te beperkt.
- 2.8.2 Dit overgangsrecht dwingt echtgenoten die op dit moment een ongelijke gerechtigheid hebben opgenomen om andere dan fiscale redenen te kiezen tussen (i) hun huwelijksvoorwaarden niet meer aan te passen aan de gewijzigde levensomstandigheden of (ii) hun niet fiscale redenen voor het afwijken van een gelijke gerechtigheid te laten varen. De ruimte die art. 1:100 BW beidt aan echtgenoten, wordt hen door dit wetsvoorstel afgenomen.
- 2.8.3 Het gesignaleerde probleem is op te lossen door het overgangsrecht alleen te laten vervallen als de echtgenoten na 18 april 2025 de gerechtigheid tot of samenstelling van de huwelijksgemeenschap wijzigen.

¹⁵ Art. 3 SW.